

250. РАКЕТНА БРИГАДА ПВО

ЈУНАЦИ ОСТАЈУ ЈУНАЦИ

Некада хероји у рату, припадници те наше елитне ракетне јединице ПВО данас воде друге битке: са материјалном оскудицом, застарелом техником, недовољном попуном, са одласком стручњака из њихових редова...

Ипак, не дају се: пошто за нова средства нема пара, успешно су модификовали и модернизовали постојећа, те је техничка исправност њихових ракетних и других система данас стопостотна!

Поводом 24. новембра, дана 250. ракетне бригаде против-ваздухопловне одбране, разговарали смо на Бањици са командантом те херојске јединице пуковником Станком Васиљевићем, са жељом да сазнамо где је бригада данас, како ракеташки дочекују свој празник, шта планирају?

— Ова здружена тактичка јединица има основну намену да брине о противваздухопловној одбрани у ширем рејону Београда — каже командант Васиљевић, и додаје да су њихово основно наоружање С125М1Т (модификована “нева”), те преносни ракетни системи малог домета “стрела 2М” и “шило”.

КРАТАК ПОГЛЕД У НАЗАД

Као што је познато, 250. рбр ПВО настала је преформирањем истоименог пука, који је настао 24. новембра 1962. као прва ракетна јединица тог типа у ондашњој Југославији. До 1980. јединица је имала четири ракетна и један технички дивизион и располагала је ракетним системом “двина”. Те године јединица је прерасла у 250. бригаду и добила још четири ракетна дивизиона, још један ракетно-технички дивизион и руски систем “нева”. Постепено се, до почетка деведесетих, одустаје од “двине” и уведе, после распада тадашње земље, искључиво системи “нева”.

– После агресије 1999. године бригада је поново преформирана. Међутим, последње преформирање имали смо прошле године и сада 250. рбр ПВО у свом саставу, поред команде, приштапских и логистичких састава, има чак седам ракетних дивизиона. Дакле, по броју састава и борбеним могућностима наша јединица је била и остала моћна снага у одбрани неба над Београдом. Бригада је данас смештена на десет локација, у седам касарни, на Аеродрому Батајница и у два издвојена објекта – каже пуковник Васиљевић.

Као и до сада, јединица има тежишни задатак да одржава наређени ниво борбене готовости и да стално, дакле, и дању и ноћу, 365 дана у години, дежура у систему ПВО, обучава старешински и рочни војнички кадар, одржава своја борбена и неборбена техничка и материјална средства и труди се да обезбеди што боље услове за живот и рад својим припадницима.

НУЖНЕ МОДИФИКАЦИЈЕ СИСТЕМА

– Данас је ракетни систем “нева” застарео, јер је у употребу код нас уведен још 1975. године. Али у бригади се приступило његовој модернизацији, па је сада у њега уграђен термовизијски систем, ласерски даљиномер и блок за његово спрезање. Телевизијска камера, која је ограничавала рад система само на видно време дана и на повољне метеоролошке услове, замењена је недавно термовизијском камером на систему и она омогућава рад у свим условима. И то је најзначајнија модификација тог система, те ми сада можемо гађати циљ и ноћу, у пасивном режиму, дакле, без зрачења енергије у ваздушни простор – каже командант, и додаје:

– Значајна је модификација и увођење логаритамског пријемника, где је радарски канал станице за вођење ракете модернизован уградњом пријемника широког динамичког опсега, чиме је повећана отпорност система и побољшане су могућности га-

ђања циљева у условима активних шумних сметњи. И треће, увођење уређаја за спрегу са локалним радаром омогућило је даљинско усмеравање антена станице за вођење ракета у правцу циља. Дакле, поменути модернизацијама, а које нису изискивале велики новац, елиминисали смо бројне проблеме застарелог система са којима смо се сретали и 1999. године.

Према речима команданта Васиљевића, финансијска ситуација је тешка и у тој бригади, као и у целој Војсци. Управо због тога, као и минулих година, одустало се и сада од главног задатка, а то је бојно гађање, па младе старешине, које су дошле у јединицу после агресије, нису

Станко Васиљевић

НЕВА

Руски ракетни систем “нева” у техничко-технолошком смислу припада другој генерацији тих система у свету и намењен је за уништавање авиона, ракета, хеликоптера и других циљева у ваздуху на малим и средњим висинама. Принцип рада заснован је на командном систему вођења, који подразумева стално мерење даљине до циља и ракете и предају команди на ракету како би се она довела у рејон циља. Систем је једноканалан по циљу, а двоканалан по ракети, што значи да се истовремено на један циљ могу водити две ракете.

ДЕВЕДЕСЕТ ДЕВЕТА

Бригада је током агресије 1999. године била основна снага у противваздухопловној одбрани Београда и околине. Зато и не чуди податак да је цела јединица била ангажована свих 78 дана, 24 часа дневно. Тада су примене многе специфичне мере и радње како би се јединица сачувала. У том периоду бригада је извршила 111 маневара, посела је 88 ватрених положаја, раселила своје покретне ствари и технику на више од сто локација. Тада је пређено око милион километара и обављено 40.000 мото часова. У то време бригада је била стална мета противника, који је, током агресије, по њој дејствовао ракетама и бомбама више од 100 пута, а 14 пута су основне ватрене јединице избациване из употребе. Дејствовано је по готово свим њеним положајима и касарнама, а део објеката са инфраструктуром тада је потпуно уништен.

Ипак, бригада је, захваљујући свом тадашњем руководећем кадру и професионализму, храбрости, па и јунаштву својих припадника успела све те недаће да превлада и, као што је познато, већ трећег дана агресије, оборити “невидљиви” амерички авион F-117A. Противнику су тада нанесени и други, за њега неочекивани губици. Извршавајући своје борбене задатке, бранећи небо своје отаџбине и част професије, живот је тада изгубило девет припадника бригаде, а 13 је рањено. За остварене резултате, професионално извршавање задатака и хероизам исказан у борбеним дејствима, бригада је после агресије одликована орденом народног хероја.

СВЕЧАНОСТ НА БАЊИЦИ

У касарни на Бањици, 24. новембра (четвртак), са почетком у 11 часова, одржаће се пригодна свечаност поводом Дана 250. рбр ПВО. Командант и овим путем позива на свечаност све бивше и пензионисане припаднике јединице да својим присуством увеличају тај дан.

ни имале "ватрено крштење", то незамењиво искуство које никакви тренажери и симулатори, ипак, не могу заменити, нити реалну ситуацију на полигону. Уз то, и недостатак реалних налета наше борбене авијације додатно отежава практичну обуку послуга ракетних дивизиона.

– Део квалитетних људи је отишао и одлази из јединице по разним основама; једни у пензију, други по свом захтеву, треће терају... Међутим, школовање кадра није пратило садашњи одлив, тако да ми, иако имамо и сада још квалитетних старешина, можемо брзо да се суочимо и са тим великим проблемом, поготову када се зна да већи број наших људи има стварна, а не финансирана ограничења због тешког рада, зрачења технике итд.

– каже пуковник Васиљевић и напомиње да су старешине у тој бригади углавном дипломирани инжењери, а подофицири техничари који се не могу "иштанцовати" за годину–две. Управо због недостатка адекватног кадра, данас старешине тог састава истовремено саме одржавају и технику, и оперативно раде, и дежурају у систему ПВО и обучавају млађе старешине и војнике.

Да ли је то професионализација?

– Ми смо у овој бригади свој састав у великој мери професионализовали и пре него што је и почело да се о томе говори у Војсци и јавности, али пре свега због наше специфичности и посебних захтева наших ракетних система – одговара пуковник.

– Попуњени смо одлично са војницима рочног састава, јер је наша јединица популарна, али недостају нам војници по уговору. Међутим, ми не можемо ни да примимо сваког, јер многи од кандидата који се јављају на конкурс не одговарају ни на елементарне захтеве радног места. И то јесте проблем...

Па, када се има све то у виду, је ли небо над Београдом и даље сигурно?

АШУЛУК КОД АСТРАХАНА

Припреме и извршење гађања циљева у ваздуху на уређеном полигону у бившем СССР-у обележили су 1966. годину. Како је то био први пут да једна јединица ЈНА одлази у иностранство ради извршења задатка, припремама бојног гађања посвећена је изузетна пажња.

Гађање су извршили 1. и 2. ракетни дивизион ПВО, ракетно-технички дивизион и део команде пука (110 официра и подофицира) 30. септембра 1966. године на полигону за гађање ракетних јединица ПВО "Ашулук" код Астрахана. Претходно су изведена школска гађања, а борбена послеподне. Истог дана гађало се на промашај, где је 2. дивизион био у режиму поготка, тако да није било потребно да совјетски дивизиони гађају на промашај, а наши на погодка, како је предвиђено планом саме команде полигона. Пошто је прва мета пала, лансирана је друга. Други дивизион је мету открио на даљини од 85 километара. Полазни подаци за гађање одређени су на време, чак је два пута извршено проверавање података, на основу чега су одређени и параметри лета ракете. Лансирана је ракета која је пролетела поред циља на око 60 метара и није се активирала. Међутим, лансирана је друга ракета и циљ је – уништен.

Овај задатак је, дакле, био веома успешно изведен. Тиме се 250. ракетни пук ПВО међународној војној јавности представио на најбољи могући начин, а почетком октобра пук се вратио из СССР-а. И. УКИЋ

Командант одговара:

– Јесте. Систем ПВО, у чијем смо и ми саставу, успева и даље да ствар држи под строгим контролом. Уосталом, и недавна контрола команданта ВС и ПВО показала је да ми, упркос бројним проблемима, функционишемо и даље веома добро, да је исправност наше технике сто одсто! Како? Па тако што у нашем случају само потпуно исправна техника може бити функционална... Дакле, то је показало да ми у јединици још имамо људи, снаге... Докле, показате време... А о модернизацији ћемо неком другом приликом... ■

Душан МАРИНОВИЋ